

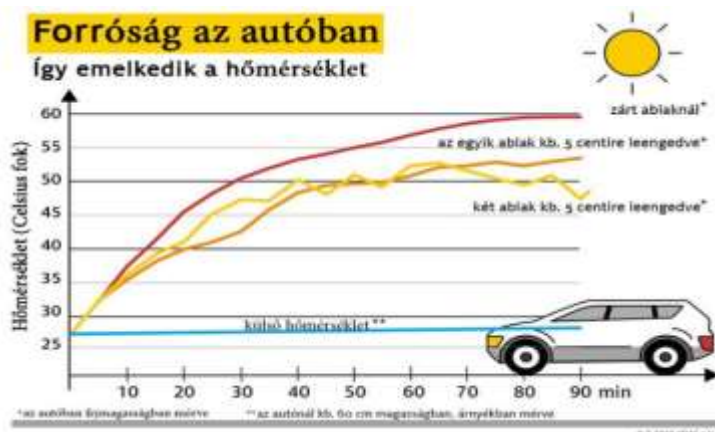
Szénhidrogének és a klímaválság

Az ipari forradalom óta mintegy 300 év alatt - vagyis a felhalmozódás tempójánál **egymilliószor gyorsabban** – kibányásztuk és elégettük a szén-, kőolaj- majd a földgáz készletek nagyját. A légkör szén-dioxid tartalma pedig jelentős mértékben, 280 parts per million (ppm)-ről 400 ppm fölé emelkedett pár emberöltő alatt.

A Föld légkörében a három legfontosabb üvegházhatású gáz a vízgőz, a szén-dioxid és a metán. E gázok elnyelik és visszasugározzák az infravörös sugárzást a Föld felszínére, vagyis csökkentik a naptól a Föld felé sugárzott hő „visszaverődését” a világűrbe. E nélkül a bolygó légköre akár 33 °C-kal is hidegebb lenne!

Igenám, csakhogy az ipari forradalom óta a globális éves átlaghőmérséklet egy fokkal, 14.5 °C fokra nőtt. Az „éves nagy átlagban” pedig olyan, Magyarországon is tapasztalható tényezők szerepelhetnek, mint „a tél és hó eltűnése”, a hetekig tartó csapadék mentes szárazság, szélsőséges viharok, jégesők, villámárvizek, a napi hőmérséklet ingadozások, a téli fagy és nyári hőségriadók. Földtörténeti léptékel többször volt már éghajlatváltozás, de a mostani – emberi eredetű változás - olyan gyorsan, amihez az emberi civilizáció és életforma aligha tud elég gyorsan alkalmazkodni.

Tudatosítsuk magunkban: **a klímaválság nem egy kellemes meleg, párás, zölden burjánzó üvegház!** Sokkal inkább egy aszfaltozott parkolóban hagyott benzin-zabáló autó! A forró nyári nap és a felhúzott ablakok forró katlanná változtatják az utasteret, nincs bent víz, megolvad a műszerfal, nem lehet már mesterségesen hűteni... és a hátsó ülésen ülnek a gyermekeink!

További információk,
kapcsolat:

**BOTÁR Alexa,
PERNECZKY László**

Klíma és Energia
Munkacsoport

Magyar Természetvédők
Szövetsége (MTVSZ)
info@mtvsz.hu

Learn more: bankwatch.org

Funded by

'The RegENERate project has received funding from the LIFE Programme of the European Union.'

A gáz az új szén

A földgáz, szénhez vagy a kőolajhoz hasonlóan fosszilis szénhidrogén, 97 % -ban metán. Mintegy 300 millió év során, elpusztult élőlényeket lebontó biokémiai és geokémiai folyamatok révén halmozódott fel a föld alatt. Az emberiség nagyjában 300 év alatt kibányászta és elégette a szénhidrogén készletek jelentős részét. Ez a milliószeres gyorsaság a fő oka a klímaváltozásnak! Habár a kőolaj és földgáz készletek előbb utóbb kimerülnek, de még 50-100 évig elegendők lennének a jelenlegi fogyasztási szokások mellett is. Vagyis nem azért kell már most átállnunk a megújuló energiarendszerre, mert kimerülnek a készletek!

A kőkorszak sem azért ért véget, mert elfogyott a kő!”

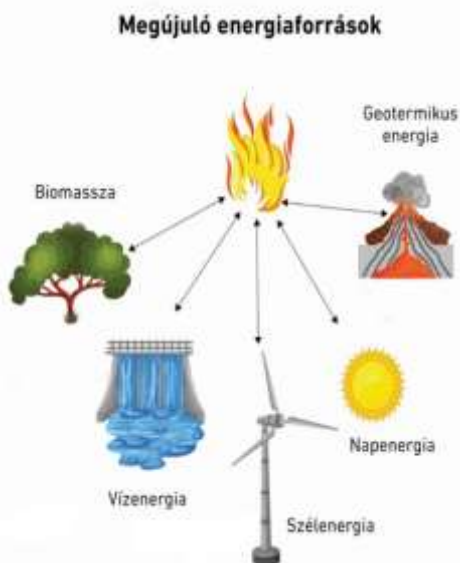
Azért kell haladéktalanul megkezdenuünk az energiaátmenetet, mert a természet nem tudja elég gyorsan megkötni szénhidrogének intenzív használatából származó széndioxidot, metánt és a fosszilis további üvegház-hatású gázokat. A 2010 óta földgáz a fosszilis CO₂-kibocsátás növekedésének legnagyobb forrása (42%), a földgáz felelős a fosszilis tüzelőanyag-termelésből származó metánkibocsátás mintegy 60%-áért. Igaz, a földgáz elégetése valóban feleannyi szén-dioxid és szennyezés kibocsátással jár, mint a szén vagy a kőolaj elfüstölése. Ezért szokták a földgázt úgy reklámozni, mint egy "átmeneti üzemanyag", „híd a megújulók felé”.

Valójában a földgáz-infrastruktúra bővítése nem segíti, hanem akadályozza az energiaátmenetet!

Minden infrastruktúrára költött pénz csak évtizedek alatt, a beruházás teljes élettartama alatt tud megtérülni. A szén-, olaj- és gázvállalatok valójában ellenérdekelték az alternatív, tiszta és megújuló energiaforrások elterjedésében, és láthatóan aktívan lobbizva ellenzik azokat jogszabályokat és rendeleteket, amelyek úgymond a „földgázipar” kárára támogatják a tiszta energiát!

A földgáznak is lehet szerepe lehet egy alapvetően megújulókra alapuló energiarendszerben is: tartalék rendszerként, amit szükség esetén be lehet kapcsolni kiegészítő energiaforrásként. De ne a földgáz legyen az alap

Alapvetés azonban, hogy a stratégiai területet támogatjuk, abba fektetünk pénzt, tudást és erőforrást, amiben fejlődni akarunk. Ha a centralizált földgáz-energiarendszerbe ruházunk be, akkor marad a fosszilis függőség! Ha energiatakarékosságba és decentralizált, rugalmas megújulók fejlesztésébe fektetünk, csak lesz a megújulás!

Gáz: híd a megújulók felé vagy az energiaátmenet akadálya?

Mivel a földgáz tisztábban ég, mint a szén- vagy a kőolaj származékok, szokták úgy is reklámozni, mint „híd a megújulók felé”. A valóság ezzel szemben az, hogy:

1. **A fosszilis gáz önmagában is túllépi a karbon-költségvetést.** A Carbon Budget az a globálisan még kibocsátható üvegházhatású gáz-mennyiség, amellyel az átlaghőmérséklet-emelkedés még a 1,5 C-os küszöbön belül maradhat. Ha a kőolaj, földgáz és szén-kitermelés és használat a jelenlegi szinten marad, már az is meghaladná a határértéket – az esetleges kiaknázatlan gázkészletek felkutatása és kitermelése pedig végképp nem egyeztethető össze az éghajlatváltozási célokkal.
2. **A szénről gázra való átállás nem elégséges:** az éghajlati célok megkövetelik az energiaszektor széndioxid-mentesítését az évszázad közepére. Ez teljes dekarbonizációt jelent, vagyis azt, hogy a szén- és a földgázfelhasználást egyaránt ki kell vezetni. A szénerőművek új gázerőművekkel való helyettesítése sem csökkenti érdemben a CO₂ kibocsátást még akkor sem, ha a metánszivárgást minimálisra sikerülne csökkentjük.
3. **Az alacsony költségű megújuló energiaforrások kiszoríthatják a szenet és a gázt.** A szél- és napenergia termelés költségei már most folyamatosan, és nagyságrendekkel csökkennek! Ezt a fosszilis energiatermelő szektor már kezdi érezni – egyes vállalatok már elkezdtek új üzleti modelleket kidolgozni, amiben a megújulóké lesz a főszerep.
4. **A gáz valójában nem nélkülözhetetlen a hálózat megbízhatóságához.** A szél és napenergia kiegyenlítést igényel, de a folyamatos ellátás biztosításához nem a gáz az egyetlen rendelkezésre álló erőforrás. Az akkumulátoros tárolás hamarosan versenyképpessé válik, az ingadozás hálózaton belüli kezeléséhez is új technológiák széles skálája áll rendelkezésre.
5. **Az új gázinfrastruktúra „csapdahelyzetet teremt”.** A ma épített gázinfrastruktúrát úgy tervezték, hogy évtizedekig működjön, és ahhoz, hogy gazdaságos legyen a kiépítés és fenntartás, a teljes tervezett élettartam alatt működni kellene. Márpedig új fosszilis infrastruktúra beruházás ismét nem férhet bele sem a hazai, sem az EU-s, sem a globális szén-dioxid-kibocsátási keretbe.

Egy problémát nem lehet ugyanazzal a gondolkodással és módszerrel megoldani, amely a problémát okozja. A szén-, az olaj és a földgáz is szénhidrogén, amely elégetésével hozzájárulunk a klímaváltozáshoz és a környezetszennyezéshez. Már léteznek tisztább, megújuló, nem-szenet-égető energiatermelési módok – a megoldás ezekben van. A földgáz az alapprobléma része, nem pedig a megoldásé!